

ULAGANJA

Kamenom o kamen

Hrvatska navodno čini sve kako bi privukla strane investitore, pogotovo u proizvodnju. Danski Rockwool je ne tako davno dočekan raširenih ruku, a danas je to ulaganje preraslo u slučaj od kojega bi najradije svi oprali ruke

Kad je prije tri godine počeo graditi tvornicu kamene vune u malenom Pićanu pokraj Labina, danski investitor bio je dočekan raširenih ruku. Ipak je to bila najveća *greenfiled* investicija u Hrvatskoj. Danas njegova Uprava šalje priopćenja za javnost ritmom od barem jednom tjedno. Tim ritmom ide i službena prepiska s institucijama, od Zagreba preko Kopenhagena do Bruxellesa. Rockwool u Istri više ne žele, a u Zagrebu ne znaju kako da progutaju taj kamen.

Prema onom što smo doznali Rockwool Adriatic poštuje sve pozitivne propise Republike Hrvatske. Njihova tvornica u Pićanu još nema uporabne dozvole. Hoće li je i kada odbiti - ne zna se.

"Ako po okončanju tehničkog pregleda bude utvrđeno da tvornica udovoljava zakonskim uvjetima, izdat će se uporabna dozvola", pišu nam je preko svog Ureda glasnogovornice odgovorilo Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Kao što je poznato Ministarstvo je tehnički pregled tvornice počelo u veljači i on još uvijek traje (odgovor Ministarstva dobili smo 6. travnja). Tvornica je dovršena u kolovozu prošle godine. Gradani Istre tvrde kako su zagadenja iz tvornice prevelika i da je ne žele u svom susjedstvu.

Marco Boi, tehnički direktor u Rockwool Adriaticu, rekao nam je da je tvornica investirala u unapređenje pogona i nabavu dviju stanica čije rezultate analiziraju i prate dvije nezavisne stručne ustanove iz Pule i Zagreba.

"Rezultati ne pokazuju nikakve promjene u kvaliteti zraka u okolici tvornice. I prije početka rada tvornice i za vrijeme rada kvaliteta zraka je najviše kategorije", tvrdi Boi. Dodaje kako tvornica poštuje hrvatske propise, ali i direktive o zaštiti okoliša u EU koje su u Hrvatskoj stupile na snagu krajem ožujka, a za koje su hrvatske tvrtke dobile tri godine za prilagodbu. Ministarstvo je angažiralo i inženjera **Richarda Bolwerka**, njemačkog eksperta za pitanja kakvoće zraka u odnosu na industrijska postrojenja. Njegovo izvješće Ministarstvo je objavilo na svojim web-stranicama. Ukratko, utvaženi je ekspert ustanovio da Rockwool posluje sukladno sa zahtjevima iz građevinske dozvole i uvjetima probnog rada, da su oneči-

šujuće tvari unutar dopuštenih granica, da mjerni uređaji i tehnika udovoljavaju najvišim zahtjevima itd. Budući da se stanovništvo koje stanuje u okolici tvornice žalilo na smrad, Bolwerk je ponudio i neka moguća rješenja tog problema u obliku preporuka.

"Otvoreni smo za unapređenja, ali samo ako dokazano donose mjerljiva poboljšanja. Jednako tako takvi nas zahtjevi ne smiju stavljati u nepovoljan položaj u odnosu na druge proizvođače na tržištu", kaže Boi i dodaje da sa suradnicima radi na izradi službenog stava tvrtke o ovom izvještaju i preporukama koje će izložiti Ministarstvu.

Ovu su investiciju od početka pratile brojne kontroverze. Ministarstvo gospodarstva odobrilo im je 17 milijuna eura različitih potpora koje sada ispituje Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja jer su, navodno, odobreni mimo njene suglasnosti. Inače, cijela investicija iznosi 85 milijuna eura. Razne ekološke udruge podnijele su desetke kaznenih prijava, a nedavno su uputile i zahtjev da se tvornica trajno zatvori, a pogon demontira. Tvornica je pak pokrenula sudski proces protiv Općine Pićan i traži naknadu štete jer općina nije sagradila pristupnu cestu i priključak na vodu, na što se obvezala. Krajem prosinca u Ministarstvo vanjskih poslova stiglo je pismo iz Europske komisije u kojoj se izražava zabrinutost da bi "zaustavljanje jedne od najvećih *greenfiled* investicija u Hrvatskoj moglo negativno utjecati na pravnu sigurnost investitora".

Napomenuvši kako Ministarstvo gospodarstva koje je sudjelovalo u pripremi i realizaciji ovog projekta nad njim nema više nikakve ingerencije, **Sani Ljubunčić** rekao nam je da je trebalo puno više rafiniranosti i usmjerenja na činjenice u cijeloj toj stvari. Za Ljubunčića je komunikacija svih uključenih katastrofalna, a slika koja se stvara o poduzetničkoj klimi u Hrvatskoj bit će sve samo ne afirmativna. Za njega je ključno da su sve državne institucije reagirale promptno te da je jasno iz nalaza nadležnih tijela da tvrtka poštuje propise.

Slobodan Mikac je zaključio da su svi pomalo krivi - od općine, preko Rockwoola do inspekcija. "Nama to definitivno ne koristi", rezolutan je Mikac, a Boi je uvjeren kako će se cijela situacija smiriti kad produ lokalni izbori "jer nema političke opcije u Istri koja ne koristi Rockwool u svojoj predizbornoj retorici". Ogoli li se cijeli slučaj do kraja ugleda se jedna mala zemlja u kojoj su proizvodnja i privlačenje stranog kapitala u posljednje vrijeme omiljene mantre. Ali samo načelno, jer kad se jedna takva tvornica kojim slučajem i dogodi - onda nešto opako smrdi. ★

Marco Boi, Rockwool Adriatic: Ispunili smo sve uvjete i uvjereni smo da će se sve smiriti kad produ izbori